

Das Goetheanum / 7. aprill 2020

Ueli Hurter

Koroonapandeemia puudutab meid, inimesi, mitte loodust

Die Corona-Pandemie betrifft uns Menschen, nicht die Natur

Loodus ei ole koroonapandeemiast puudutatud – ta tõmbab hinge ja võib anda kindlust, eriti oma arengus praegu, kevadel.

Loodus ei ole koroonapandeemiast puudutatud – ta tõmbab hinge ja võib anda kindlust, eriti oma arengus praegu, kevadel. Majanduse maandamisest ei võta bioharu osa, vastupidi: toitlustamine kodus võimaldab biokaubandusel kasvada. Ueli Hurteri nõuanne: kriisiaegadel jõuame me tagasi kõige elementaarsemate vajaduste juurde ja meid puudutab kõige esimesena toit. Seetõttu on ühised söögiajad väärtuslike toiduainetega just praegu olulised. Selge õhk Wuhani ja Turini kohal näitab seejuures, kui tihedalt on pandeemia ja kliimakriis seotud ning seetõttu tekib selles vaikuses selgelt küsimus, kuidas me suudame ehitada tsivilisatsiooni koos loodusega.

Jah, ma tahaksin meelsasti proovida midagi öelda meie Põllumajanduse ja Toitlustusmajanduse Sektsiooni valdkonnast praeguse koroonakriisi olukorras. Ja võib-olla ma alustan täiesti konkreetselt, kuidas see on meie juures talus ja juustutöökojas. Siin pean ma kõigepealt ütlema, et elu läheb oma harjumuspärast rada. Kui ma vaatan, kuidas me töötame laudas, on ju talvesööda lõpuaeg, kuidas me töötame põllul, praegu on meie juures kevade algus, kuidas me käime ümber maaga, taimedega, siis pean ma ütlema, et koroonapandeemia puudutab inimest ja mitte otseselt loodusolendeid. Ükski loom ei ole haige, ükski taim ei ole haige, ükski maa ei ole sel viisil takistatud oma kevadises arengus praegu. Niisiis kõigepealt tahaksin ma öelda, et meie põllumajanduslik põhitegevus, nimelt nende looduse aluspõhjate harimine selliselt, et tekib toodang, see käib oma harjumuspärast rada. Ja ma tahaksin lihtsalt veel öelda, et mulle isiklikult annab see väga suure kindlustunde. Ma seisan oma põllumajandusliku tootmise kindlal pinnal. Ja see on privileeg. Ja ma usun, et paljud meist on selles olukorras ja me peame nüüd seda tõlkima sellisesse sotsiaalsesse hoiakusse, et me ei hoiu seda endale, vaid seda kindlat pinda, mis meil on, samas kui paljud meie kaasaegsetest on kaotanud kindla pinna jalge alt, et me anname selle teiste käsutusse ega hoiu seda ainult endale. Ja ma usun lihtsalt, et see on enamikus maailma osades nii, mul ei ole ka ühtegi vastupidist teavet, vaid loodus on praegu sellel viisil otseselt koroonakriisi puhul (kliimakriisi puhul on see hoopis teisiti) stabiilne, annab meile pidet ja kannab meid.

Teine asi on, kui me läheme oma toodetega sotsiaalsesse organismi, kui me neid müüme, kaupleme ja nii edasi, et loomulikult on paljud piirangud meie jaoks lihtsalt tõsiasi. Ja üks fenomen on see ja see puudutab meie puhul minu teada praktiliselt läbivalt nüüd ka biokaubandust Šveitsis ja biotarbimist Šveitsis, et turg on ülekuumenenud. On tohutult suur nõudlus, on 40% käibe suurenemist, 70%, meil on naabruses üks väike talupood, see müüb neli korda nii palju kui varem ja see võib ka esmalt rõõmustada, see on tore. Niisiis meil tühjeneb juustukelder, me võime ülejäävat laoköögivilja nüüd turustada ja nii edasi. Niisiis seal, kus ei minda toodetega turule, kuna see on ju keelatud, vaid turustatakse mingil viisil poe kaudu, eksisteerib suur nõudlus, see on ka mõistetav. Kogu koduväline toitlustus, restoranides ja nii edasi, on nüüd paljudes Euroopa maades ja ka teistes maades lihtsalt keelatud, kinni pandud. Igaüks toitlustab ennast kodus, see käib läbi poodide või läbi otseturustamise

või nii. Ja seal on praegu nõudlus erakordselt suur ja kui tekib raskusi, siis minu kogemuse järgi on need tarneraskused, mitte turustusraskused. Ja see on ju tegelikult, kuidas peaks seda ütleva, ka peaaegu privilegeeritud olukord meie jaoks. Kui mõelda, kui paljud teised väikeettevõtjad, mikroettevõtjad täielikult kokku kukuvad oma majanduslikus eksistentsis. See on ju kolossaalne maandamine, ma ütlesin, mis on kogu majanduses toimumas sotsiaalsete korralduste tõttu. Ja ajaloost on teada, et kriisiajad on ajad, mil ollakse tagasi paisatud täiesti põhiliste vajaduste juurde ja söömine on tegelikult põhivajadus. Ja sel viisil on see nüüd täiesti teisel moel oluline, kui siis, kui elatakse tegelikult külluseühiskonnas ja otsitakse soodsaid pakkumisi ning valitakse just seda, mis parajasti sobib. Praegu peab inimene sööma ja sel moel oleme me kui tootjad, kauplejad, töötlejad toidutööstuses tegelikult mitte kriisis, vaid olukorras, mis esitab meile nõudmisi, kuid kus vajadus täiesti selgelt tuleb meie juurde. Ja ma tahaksin seda samuti võtta ajendiks, et veelkord meelde tuletada, et kõik, mis me teeme kvalitatiivselt, ka biotoopide, ökotoopide loomise mõttes, need saavad põllumajanduslikeks organismideks, kus me osaliselt tootmisest toiduainete mõttes loobume, nii et see osa meie tööks täielikult teostuks. Praegu on ka aeg, mil me ka peame endale selgeks tegema, et ka kvalitatiivne toodang alati elutervetes raamidest on samuti väga oluline ülesanne. Inimesed peavad sööma ja see peab meilt ka tulema. Sageli on ju natuke see küsimus, kas olulisem on suurem ökoloogia või suurem tootlus ja me kaldume oma tootmises, ma usun, tugevalt ökoloogia poole. See peab ka olema, aga need ajad, mida me just praegu läbi teeme, näitavad meile samuti, et ka kvantitatiivselt peab midagi meie taludest tulema ja läbi biokanali nii-öelda tee inimesteni leidma.

Jah, ja läbi selle koroonakriisi, mis puudutab ju inimest, tema kehalisust, on see ju nii, et suur ökoloogiline kriis, nimelt kliima väljakutse on praegusel hetkel veidi tagaplaanile jäänud. Me teame ka, et kliima vahetult tegelikult saab kasu sellest majanduse maandamisest, me näeme õhu ülesvõtteid, kus õhk suurte tööstuskeskuste kohal, nagu näiteks Wuhan Hiinas või Po tasandik Põhja-Itaalias, on oluliselt parem kui tavalistel aegadel aasta jooksul. Ja siit on näha, et tegelikult on mõlemad asjad omavahelises suhtes, see tähendab, kui mõlemat koos võtta, siis seisame me siiski väga suure küsimuse ees, kuidas me oma tsivilisatsiooniga, oma ühiskonnaga tegelikult edasi läheme. Niisiis mina kogen seda nii, et meil on mitte ainult paus – oli normaalne elu, nüüd on teatud laadi vahepaus, boksipeatus, ja siis läheb edasi –, vaid ma tahaksin natuke üles kutsuda selleks, et seda pidurdust, seda meie avaliku elu täielikku pidurdust tegelikult kasutada ka selleks, et meie, või seda saab ju tegelikult igaüks ise teha või iga talu või iga perekond ise, jah, milline saab olema aeg pärast seda olukorda, mis on meid nüüd nii tugevalt normaalsest elust välja rebunud? Kas see läheb lihtsalt niisama edasi? See on ju kindlasti üks aspekt. Aga kas ei ole see ka nüüd üks võimalus natuke olemuslikult otsida ja küsida, kas kõik hakkab edasi minema nii, nagu see oli enne, või tekib teatud laadi suunamuutus, teatud rõhuasetused, mida nüüd tegelikult sellel meile ettekirjutatud rahuajal endalt lihtsalt võime küsida, osaliselt võib-olla ka otsustada, et kui elu, mis ju loodetavasti kunagi lihtsalt oma normaalse kulgemise taastab ja meid edasi rebima hakkab, meile jälle meie normaalset stressi valmistama hakkab, et me oleksime siis midagi läbi töötanud.

Ja võib-olla võin ma öelda lihtsalt näitena, ma olen praegu siin Goetheanumis, see on tohutu hoone, kus tavaliselt on sadu külastajaid päevas, kui on suured konverentsid, siis võib öelda, et peaaegu tuhandeid, see on nüüd kõik kinni avalikkuse jaoks. Goetheanum on selles mõttes inimestest peaaegu tühi. Aga me oleme Goetheanumi juhtkonnaga, see on kõikide sektsioonide juhatajad ja Goetheanumi eestseisus, otsustanud, et me korraldame siin erakorralise kahe ja poole päeva pikkuse koosoleku, et sügavalt küsida, mis on nüüd meie ülesanne sellel erilisel hetkel eelnenud ja tulevase elu vahel, et me ei lase sellel niisama mööduda ja ei tee lihtsalt peatust, vaid läheme enda sisse ja

selle natuke sügavamalt uuriva küsimusega püüame praegust olukorda selliselt vaadelda, et me ei oleks lihtsalt olukorrale alluvad ja olukorra poolt edasiaetavad, vaid püüame selles mõttes leida ka tööülesandeid. Seda teeme me just, et püüda leida oma positsiooni, et meie kui Vaimuteaduse Kõrgkooli ülesannet seoses selle väga suure väljakutsega meie ajal justkui uuesti püstitada, uuesti haarata, uuest sõnastada ja tõeliste tööplaanideni jõuda. Nii tahaksin ma Goetheanumi poolt ja oma talu kindlal pinnal seistes väga südamliku tervituse saata laia maailma, suurele ringile ja soovida kõigile head tervist ja usaldust selles olukorras, et see Maa ja see loodus meid kannavad ja me selle kriisi, kui me seda sellisena kogeda tahame, ka hästi vastu pidada suudaksime. Ja südamlik tervitus kõigile.